

Det kongelige danske geografiske Selskab.

Hs. Majestæt Kongens Overtagelse af Protektoratet for Det kgl. danske geografiske Selskab.

Ved Skrivelse af 27. September 1912 fra **Hs. Majestæt Kongens** Kabinetssekretariat har **Hs. Majestæt** overtaget Stillingen som Selskabets Protektor.

I det første Møde i Vinteren 1912—13 holdt Kaptajn *Roald Amundsen* Foredrag om Fram-Ekspeditionen til Sydpolen. Lysbilleder og levende Billeder.

I det andet Møde holdt Kaptajn *Ejnar Mikkelsen* Foredrag om sin Rejse i Østgrønland. Lysbilleder. Efter Mødet var der af Selskabets Bestyrelse og Raad arrangeret en Souper til Ære for Foredragsholderen.

I det tredje Møde holdt Hr. *Barclay Raunkjær* Foredrag om sin Ekspedition i Central-Arabien, hvortil han var udsendt paa Foranledning af Det

kgl. danske geografiske Selskab. Lysbilleder. Efter Mødet var der af Selskabets Bestyrelse og Raad arrangeret en Souper til Ære for Foredragsholderen.

I Raadsmødet den 5. Oktober 1912 vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer, der skulde afgive en Betænkning om Revision af Selskabets Love og Raadets Forretningsorden, og i Raadsmødet den 7. November 1912 valgtes General *F. Hegermann Lindencrone*, Kommandør *Chr. Bloch*, Statsgeolog, Dr. phil. *V. Madsen*, Grosserer *M. L. Frimodt* og Professor *H. P. Steensby* til Medlemmer af dette Udvalg.

Medlem af Selskabets Bestyrelse, *Etatsraad, Dr. Arnold Gamél* er den 7. December 1912 afgaaet ved Døden. Ligesom sin afdøde Broder, *Etatsraad Augustin Gamél*, nærrede han stor Interesse for geografisk Virksomhed, hvilket han viste ved mange Lejligheder og paa flere Maader.

Det festlige Møde for Kaptajn Roald Amundsen den 4. Oktober 1912.

Fram-Ekspeditionen til Sydpolen.¹⁾

Da Efterretningen om, at Kaptajn *Roald Amundsen* havde fuldført sin Ekspedition til Sydpolen kom til Evropa, satte Selskabets Bestyrelse sig i Forbindelse med Kaptajnen og indbød ham til at holde Foredrag om sin Ekspedition i Selskabet, hvilken Indbydelse han med stor Elskværdighed imødekom.

¹⁾ Se Geogr. Tidsskrift 21. Bd. S. 217.

Mødet afholdtes den 4. Oktober Kl. 8 i Odd-Fellowpalæets store Sal og overværedes af *Hs. Majestæt Kongen* og *Deres kgl. Højheder Prinserne Valdemar og Gustav*.

Til Stede var desuden den norske Gesandt, Professor *Hagerup*, Generalkonsul *Nordstrand* og Vicekonsul *Tresvig*, samt en talrig Forsamling af Damer og Herrer.

Selskabets 1. Vicepræsident, Lensgreve *F. Raben-*

Levelzau, aabnede Mødet med at bringe en allerunderdanigst Tak til *Hs. Majestæt Kongen*, som just havde overtaget Protektoratet over Selskabet.

Hs. Majestæt svarede med en Tak for de af Vicepræsidenten udtalte Ord.

1. Vicepræsident gav derefter Ordet til Kaptajn Amundsen, der holdt et interessant og fængslende Foredrag om sin Ekspedition. Foredraget ledsagedes af Lysbilleder og levende Billeder og hilstes med livligt Bifald af den store Forsamling.

Vicepræsidenten rettede efter Foredragets Slutning en hjertelig og anerkendende Tak til Foredragsholderen og overrakte ham Diplomet som Æresmedlem af Selskabet. Kaptajn Amundsen takkede varmt for den ham viste Ære.

Ved den efter Mødet foranstaltede festlige Sammenkomst for Kaptajn Amundsen talte Admiral C. Wandel for Hædersgæsten og endvidere talte Selskabets 2. Vicepræsident, Generalmajor Hegermann Lindencrone.

Festen for Dr. A. de Quervains svejtsiske Grønlandsekspedition den 1. Oktober 1912.

Den 29. September ankom den svejtsiske Grønlandsekspedition til København over Island med Damperen »Sterling«. Den modtoges af Selskabets Bestyrelse og fungerende Sekretær, som bød den velkommen til Danmark efter det veludførte smukke Arbejde i Grønland, og bad Ekspeditionen om at være Selskabets Gæster ved en Souper i Hotel Phoenix Tirsdag den 1. Oktober.

Ved Festen, hvori deltog Medlemmer af Selskabets Bestyrelse og Raad samt flere Grøndlandsfarere, udbragte Professor H. Jungersen et Leve for Danmarks Konge og Svejts' Præsident samt talte for Lederen af Ekspeditionen, A. de Quervain, og Kommandør Bildsøe bragte en Hilsen fra de danske Grøndlandsforskere. Efter Souperen viste Dr. de Quervain sine Kort over Ruten over Grønland.

Den transkontinentale Ekskursion 1912 igennem de Forenede Stater i Nordamerika.

Efter Indbydelse til de europæiske Hovedstæders geografiske Selskaber fra »American geographical Society« i New York foretoges i Dagene fra den 22. August til 18. Oktober en transkontinental geografisk Ekskursion igennem de Forenede Stater, en Ekskursion, der staar som en af de vigtigste Begivenheder i de geografiske Selskabers internationale Liv. Den udmærkede Plan, der var lagt for Ekskursionen, den fortrinlige Maade, hvorpaa den gemmemførtes, og den storslaaede Forekommenhed og Gæstfrihed, der vistes den paa hele dens Vej, vil sikkert aldrig gaa Deltagerne af Minde, ligesom det udmærkede Kammeratskab, der herskede paa hele Ekskursionen, vil bidrage til et frugtbart internationalt Samarbejde paa det geografiske Omraade.

Ekskursionen, der planlagdes og lededes af den bekendte fysiske Geograf, Professor W. M.

Davis, tog sin Begyndelse den 22. August, og indtil 16. Oktober var Ekskursionens Medlemmer stadig i Bevægelse fra Sted til andet, fra New York til Seattle ved det stille Hav, fra Seattle til San Francisco, herfra over Sierra Nevada til Utah, syd og vestpaa til New-Mexico, Arizona og Colorado og den i Verden enestaaende Grand Canyon, videre herfra mod Øst over Mississippi-Egnene til Washington. Der har hver Dag fra det Luksustog, der var stillet til Raadighed, været foretaget flere Side-Ekskursioner, eller en større Ekskursion i Automobile, til Vogns eller til Hest, endog indtil 85 miles fra Banelinien.

Alle forskellige Sider af Geografien blev dyrkede, og utallige Diskussionsmøder afholdte. Man besøgte Fabrikker, Miner, Vandfald, Canyons, Yellowsstone Park, de mægtige Kratere i Vestens

Bjærgene, Hvedeegnene paa Prærierne, Frugtfarmene, Kvægfarmene, Strudsefarmene, Skovegnene i Kalifornien, Indianerkolonierne etc.

Den saakaldte »Dry-Farming« og Vandingskulturen er blevne nøje gennemgaaede. I Automobile førtes Deltagerne 85 miles fra Banen til Crater Lake i en Højde af 7000 Fod og 75 miles op i Colorados Bjærgene for at se den mægtige Roosevelt-Dæmning, der stemmer Vandet op i 2800 Fods Højde over Byen Phoenix i Arizona.

I de Byer, hvori der gjordes Ophold, har Deltagerne været Gæster hos Chambers of Commerce, Commercial Clubs og University Clubs, og talrige Taler er blevne udvekslede. Afslutningen fandt Sted i New York ved to Dages Møder, 17. og 18. Oktober og en sidste, straalende Banket.

Ekskursionen var paa Rejsen Genstand for den største Opmærksomhed og den mest storladne Gæstfrihed. Luksustoget førtes paa de forskellige Bannere af Selskabernes Direktører, og Toget, der bestod af Sleeping Cars, Dining Cars, Bagage Cars, Parlor Cars, Library Cars etc., var forsynet med den meget sigende Paaskrift: American Geographical Society, Special Train, Atlantic to Pacific and Return«.

Under Ekskursionen blev der indført den for

øvrigt meget priselige Skik, at de europæiske Medlemmer talte paa engelsk i de forskellige Selskaber, Klubber, Institutioner etc., hvori Ekskursionen var Gæst.

Professor O. Olufsen, der var Det kgl. danske geografiske Selskabs Delegeret, talte saaledes i Hvedeegnene paa Prærierne for en Forsamling af Farmerne, hvoriblandt ogsaa en Del Danske. Desuden talte Professoren i den store oplomstrende By Denver ved en Middag, som Chamber of Commerce med Statens Guvernør og Mayoren i Spidsen gav for Geograferne.

I New York holdt Professor Olufsen den 18. Oktober efter Indbydelse fra »American Geographical Society« i Hispanic Societys Festsal et Foredrag om »Means of Transportation in regions of dry climates«, og ved den afsluttende Festmiddag samme Dag i Hotel Waldorf-Astoria holdt Professoren en officieel Takketale, ved hvilken Lejlighed han havde den Ære at bringe »American Geographical Society« Kongen af Danmarks Hilsen og Lykønskning i Anledning af Selskabets 60-Aars Jubilæum og Indvielse af dets ny Bygning, i hvilken Anledning Ekskursionen foretoges.

Professor Olufsen vil udarbejde en Beretning om hele Ekskursionen.

Beretning om min Rejse i Central-Arabien.

Af

Barclay Raunkiær.

Foredrag, holdt i Det kongelige danske geografiske Selskabs Møde, den 2. December 1912.

Mine Damer og Herrer! Jeg vilde gjerne i Aften give Dem en kort Oversigt over Forløbet af den Rejse, som jeg Vinteren 1911—12 udførte i Central-Arabien, udsendt af det kongelige danske geografiske Selskab. Hvad den første Del af Rejsen angaar, det vil sige Rejsen over Land fra Konstantinopel til den persiske Havbugt, skal jeg ikke her komme nærmere ind derpaa. Dels tillader Tiden det ikke, dels vilde mine Oplysninger herom kun paa enkelte specielle Omraader kunne supplere den Viden, vi iforvejen besidder om disse Egne. Jeg skal blot nævne, at Ruten fra Konstantinopel

gik gennem Lilleasien til Aleppo og derfra videre gennem det nordlige Mesopotamien til Bagdad. I Bagdad skaffede jeg mig en paalidelig og dygtig arabisk Tjener, Ali, en Mand, som senere skulde blive mig til uvurderlig Nyttelighed, og med ham om Bord sejlede jeg ned ad Tigris og ankom til Basrah den 22. Januar 1912.

Ifølge den af Ekspeditionskomitéen udarbejdede Plan, var det oprindelig Meningen, at jeg fra Basrah skulde sejle til Bahrainøerne i den persiske Havbugt, derfra til Kysten af Østarabien for saa fra Adjër eller Katif at trænge frem til Hofûl, Hovedstaden i